

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2880

Vragen van het lid **Dibi** (GroenLinks) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart, over *het verwachte tekort aan leerwerkplaatsen voor mbo-leerlingen*. (Ingezonden 1 mei 2009)

- 1 Heeft u kennisgenomen van het artikel «Crisis pakt beroerd uit voor bouwvakkers in de dop»?¹
- 2 Herinnert u zich mijn vragen uit januari 2009?²
- 3 Kunt u inmiddels verslag doen van het overleg met de MBO Raad, het Colo en gemeenten, dat u toen heeft toegezegd?
- 4 Heeft u inzicht in de tekorten die er dreigen aan leerwerkplaatsen als het nieuwe schooljaar in september van start gaat? Zo nee, bent u bereid dat te onderzoeken? Zo ja, wat zijn de gevolgen voor de 150.000 leerlingen op mbo-niveau 1 en 2?
- 5 Stelt de overheid de voorwaarde bij bouw- en infrastructuurprojecten dat

het leerlingplaatsen moet opleveren? Zo nee, waarom niet?

- 6 Bent u bereid minimaal aan het budget dat in het Crisisakkoord is uitgetrokken voor bouw en infrastructuur de verplichting te koppelen dat het leerlingplaatsen moet opleveren? Zo ja, hoe gaat u dat doen? Zo nee, waarom niet?
- 7 Bent u verder bereid te bevorderen dat ook provincies en gemeenten de voorwaarde van leerwerkplaatsen stellen bij bouw en infrastructuurprojecten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dat doen?
- 8 Bent u inmiddels wel verontrust over de verwachte verdringing door vmbo-scholieren op zoek naar een stage? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u doen om die verdringing tegen te gaan in de sectoren waar de tekorten aan stageplekken groot zijn?
- 9 Heeft u ideeën op welke wijze de BOL-leerweg kan worden aangepast voor BBL-leerlingen, zodat zij niet zodanig gedemotiveerd raken dat zij afhaken?

¹ Onderwijsblad, 25 april 2009.

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1496.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 9 juni 2009)

- 1 Ja.
- 2 Ja.
- 3 In mijn beantwoording van de door het lid Dibi gestelde kamervragen van 9 februari 2009 heb ik uw Kamer bericht dat op het moment dat kenbaar wordt in welke sectoren en voor welke studenten daadwerkelijk tekorten aan bpv-plaatsen dreigen, ik hierover met de relevante partijen het gesprek zal aangaan. Zoals ik tijdens het Algemeen Overleg van 4 maart jl. over het mbo heb aangegeven, zal de eerstvolgende Colo Barometer inzichtelijk maken of en zo ja voor welke sectoren en regio's eventuele tekorten aan bpv-plaatsen zich gaan voordoen. Deze Colo Barometer zal begin juni a.s. verschijnen. Vervolgens zal ik u op zeer korte termijn – conform de gedane toezegging tijdens voornoemd Algemeen Overleg – deze Colo Barometer doen toekomen, vergezeld van mijn beleidsstandpunt.

4

Op dit moment kan ik u nog niet berichten wat de gevolgen van de economische recessie voor de beschikbaarheid van bpv-plaatsen voor mbo-studenten (op niveau 1 en 2) ten aanzien van het nieuwe schooljaar zullen zijn. Zoals ik in mijn antwoord bij vraag 3 al aangeef, zal ik uw Kamer aan de hand van de eerstvolgende Colo Barometer gericht kunnen informeren over de mate waarin tekorten aan bpv-plaatsen dreigen voor het nieuwe schooljaar en voor welke sectoren resp. niveaus van de BBL deze zich naar verwachting zullen gaan voordoen.

5

Ja, met betrekking tot bouwprojecten worden leerlingplaatsen als verplichte randvoorwaarde door de Rijksoverheid gesteld. Door de Rijksgebouwendienst wordt in alle bouwkundige bestekken de voorwaarde gesteld dat uitvoering deels in de vorm van leerlingplaatsen – met inbegrip van bpv-plaatsen voor mbo-studenten – moet geschieden. Bij aansprekende bouwprojecten als Catshuis en het Rijksmuseum wordt door de Rijksgebouwendienst bewust gebruikt gemaakt van leerlingplaatsen om andere opdrachtgevers in de bouw over de streep te halen om ook leerlingplaatsen open te stellen. Nee, voor zover het gaat om infrastructuurprojecten worden leerlingplaatsen niet als verplichte randvoorwaarde gesteld. Ik zal overleg plegen met mijn ambtgenoot van Verkeer en Waterstaat om te bezien of deze voorwaarde ook gesteld kan worden bij infrastructuurprojecten die vanuit het Rijk worden ingezet. Daarnaast richt het Actieplan Jeugdwerkloosheid van het Kabinet zich ook op het tegengaan van tekorten aan bpv-plaatsen, ter voorkoming dat jongeren hun mbo-opleiding voortijdig moeten beëindigen. De belangrijkste maatregelen in deze context zijn: 1. het zgn. Stage- en leerbanenoffensief van Colo ter realisatie van voldoende bpv-plaatsen voor alle mbo-studenten; en 2. het voorzien in een regionale aanpak van de jeugdwerkloosheid, inhoudende dat alle relevante partijen die in de regio bijdragen aan het creëren van participatiemogelijkheden voor jongeren – waaronder de realisatie

van bpv-plaatsen voor mbo-studenten – een beroep kunnen doen op (financiële) ondersteuning in hun eigen regio. Voor dit regio-offensief dat dus inzet op maatwerk in de regio, stelt het kabinet in totaal € 153 miljoen voor de periode 2009–2011 beschikbaar. De dertig grote regionale werkleinen, waarin alle organisaties op het terrein van onderwijs en arbeidsmarkt samenwerken, spelen een centrale rol bij deze regionale uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Voor nadere informatie omtrent de maatregelen uit het Actieplan Jeugdwerkloosheid, verwijs ik u naar het Actieplan Jeugdwerkloosheid dat op vrijdag 29 mei jl. naar uw Kamer is gestuurd.

Ten slotte kan ook door onderwijsinstellingen in 2009 en 2010 een beroep worden gedaan op de Regeling Stagebox Beroepsonderwijs voor het werven van bpv-plaatsen voor moeilijk plaatsbare mbo-jongeren én het creëren van simulatieplekken. Bij deze simulatieplekken, die zijn bedoeld voor studenten die er niet in slagen een bpv-plaats te vinden, geschiedt het praktijkleren binnen de mbo-instelling zelf.

6

Ik vind dat de desbetreffende sector haar verantwoordelijkheid tot op heden goed oppakt en zie dan ook geen reden om een dergelijke verplichting aan de sector op te leggen. Zo heeft de bouwsector uit eigen beweging (FNV Bouw, CNV Hout en Bouw en Bouwend Nederland) een omvangrijk sectoraal plan van aanpak «Bouw door, leer verder» gelanceerd voor de komende twee jaar. Daarmee wordt beoogd de instroom van jongeren in de bouwsector goed op peil te houden, mede door realisatie van voldoende bpv-plaatsen voor studenten. Vanaf medio april 2009 kunnen bedrijven een plan indienen om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de – mede uit het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds van de bouwsector – voor dit plan door de sector beschikbaar gestelde € 64 miljoen. Tevens hebben de sociale partners in hun akkoord van de Stichting van de Arbeid van 25 maart 2009 als afspraak vastgelegd dat jongeren die langer dan drie maanden thuis zijn, stageplaatsen aangeboden krijgen.

Voor de duurzaamheid van de sector is het ook van wezenlijk belang dat er structureel geïnvesteerd blijft worden in (jonge) aanwas om de sterke vergrijzing van het personeelsbestand van de afgelopen jaren op te vangen.

7

Nee. Dit is een aangelegenheid die behoort tot de autonomie van gemeenten en provincies. Bovendien acht ik dit – gelet op de reeds bestaande maatregelen ter bevordering van een voldoende aanbod aan bpv-plaatsen voor mbo-studenten zoals geschetst in mijn antwoorden bij vragen 5 en 6 – niet nodig.

8

Nee. Uit het beschikbare cijfermateriaal volgt namelijk niet dat zich momenteel een noemenswaardige verdringing van mbo-studenten door vmbo-studenten wat betreft de bpv-plaatsen voordoet. Bovendien verschilt de aard en de omvang van de vmbo-stage wezenlijk van die van een mbo-stage waardoor leerbedrijven een meerwaarde van de mbo-student voor het leerbedrijf zullen blijven zien. Daarnaast omvat voornoemd Stage- en leerbanenoffensief van Colo maatregelen die zullen bevorderen dat de vmbo-stages in de regio goed worden afgestemd op de mbo-stages in de regio. Er zal worden voorzien in een aparte modaliteit op de website stagemarkt.nl voor het specifiek matchen van vmbo-leerlingen die een stage willen lopen bij geschikte leerbedrijven, zonder dat hierdoor bpv-plaatsen voor mbo-studenten in het gedrang komen.

9

Ik acht het niet verstandig om de BOL-leerweg aan te passen voor BBL-studenten. Bij de BOL en BBL gaat het namelijk om twee typen leerwegen die inhoudelijk verschillen om recht te doen aan de twee typen studenten die binnen het mbo voorkomen. Bij de BOL wordt bewust een zwaardere accent gelegd op het leren in de school door de student. De BBL-student kiest daarentegen bewust voor de BBL vanwege het juist zwaardere accent op het leren in de praktijk.